GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

Un esport fatigant.

Opinió | 26/06/2008 | 10:59

Sabem que tenim una crisi de valors forts.

És un esport fatigant, i que a més serveix d'excusa per a no fer res. Em refereixo a l'esport que consisteix a discutir hores i hores, a escriure articles i més articles i sobretot a fer enquestes i més enquestes sobre materialisme i postmaterialisme, sobre els valors dels joves i dels no tan joves, o sobre l'estat actual del civisme, etc.

Val a dir que personalment també he practicat aquest esport, i de fet el practico. Però per això mateix puc calibrar la inanitat que pot arribar a tenir, i per tant la necessitat urgent que hi ha no de no fer més enquestes –sempre és bo de primfilar els resultats–, però sí de treure conclusions i, consegüentment i sense excuses, començar a actuar.

A l'hora de treure conclusions cadascú pot treure les seves. Lògic. És el que ha de ser. I una conclusió pot ser fer una altra enquesta. Segur que jo mateix encara creuré convenient fer-ne alguna més. Però l'esforç principal del món social i polític català ha de ser actuar sobre una realitat que ja coneixem prou bé.

I què sabem? Què coneixem prou bé?

Sabem que tenim una crisi de valors forts. Bauman diria que els nostres valors molt majoritàriament són líquids. És l'expressió que ha posat de moda.

Que s'entén per valors líquids? Són valors canviants –o dit d'una altra manera– valors fugaços que cal canviar cada dos per tres. Valors sense consistència i sense durada. I que, per tant, no reclamen compromís. Ni personal ni col•lectiu. En un interviu del 13 de desembre de 2005 a La Vanguardia Bauman es queixava que "necesitamos referencias sólidas, pero a nuestro alrededor todo ha devenido líquido". En castellà dirien que són valors de "quita y pon".

Perquè si bé Bauman ha definit i donat nom als "valors líquids", no els valora positivament com de vegades pot semblar llegint bona part de la literatura de casa nostra, que sovint, fruit de la mentalitat progre, dóna una visió esbiaixada del que realment es fa i es diu en el món de la més alta reflexió política i intel•lectual internacional.

Un exemple d'això és el de Bauman i els valors líquids. Un altre és la imatge que ens presenten d'un autor ara de moda, Lakoff. Considerat "inventor" del relat. D'això que ara en diuen amb èxtasi el relat, però que sempre ha existit, només que abans en dèiem discurs (però era i és el mateix). Quina era la força de F. González si no el discurs, o el relat. O de Tony Blair. O de la senyora Thatcher. O de Kennedy. O de Reagan. O, probablement, d'Obama.

Però –atenció–, què diu en Lakoff realment? Què els va dir als demòcrates al febrer del 2005, és a dir, després de perdre per segona vegada les eleccions? Els va dir: "Us insisteixo que heu de parlar a fons dels vostres valors, però no soleu fer-ho". I els recriminava que parlessin només de programes. I Bill Richardson deia també quan analitzava el perquè de la derrota que "els demòcrates havien d'amplificar el debat sobre els valors" i no deixar-lo en mans dels republicans.

I és així com es va definir el new path, el nou camí que els demòcrates havien d'emprendre. Values, valors.

I naturalment, no valors líquids. VALORS SÒLIDS I OPERATIUS.

Obama és ja el resultat d'aquest canvi. Té un discurs basat en valors. I en valors sòlids, no líquids.

Però aquí seguim a la lluna

Aquí seguim a la lluna amb les versions reduccionistes. Amb valors prims com un paper de fumar. I anem dient que això és el que ara toca. I que així passa a tot el món. Però no és veritat.

Ja hem vist que no passa als Estats Units. I no passa en els grans països emergents: la Xina, l'Índia, de fet a tot Àsia, a Austràlia, a la seva manera en força països àrabs. És a dir, en els països que porten empenta. Tenen conviccions i practiquen el compromís.

I és veritat que passa força a Europa. Però tots sabem que Europa és un continent amenaçat de decadència, que urgentment ha de reaccionar. I que alguns països ho estan fent. Però no nosaltres, a Catalunya.

I preguntem-nos: segueix tenint sentit el compromís?, segueix tenint sentit l'assumpció de responsabilitat?, segueix tenint sentit la fidelitat?, allò que Kennedy en deia "l'acceptació de la càrrega de responsabilitat"?, segueix tenint sentit el patriotisme?, cal que acudeixi novament a Kennedy per no fer somriure? Tornar a allò d'"americans... pregunteu-vos què podeu fer vosaltres per Amèrica".

Algú creu que amb valors líquids molta gent que durant quaranta anys es va mantenir fidel a la democràcia, a l'ideal d'un país just, a Catalunya, hauria aguantat? Per posar només un exemple, aquest ben de casa. A les seves memòries en Josep Benet explica que el matí del 27 de gener de 1939 pel carrer Gran de Sant Andreu va veure passar les tropes franquistes camí de Badalona, Mataró, Granollers, camí de la definitiva derrota de la democràcia i de Catalunya. En aquell mateix moment va prendre un COMPROMÍS: "Dedicaré la meva vida a lluitar contra això. I a favor de la democràcia, d'una societat justa i de la llibertat de Catalunya". I ho va fer. I com ell, molts d'altres.

Això no té res de líquid. Per tant, és que el gest d'en Benet va ser ridícul?

Potser l'exemple és una mica extrem –no tothom pot prendre compromisos d'aquest abast– i és clar que la situació d'avui no és la d'aleshores. Però també és difícil i preocupant en certs aspectes. Amb prou risc perquè sense valors consistents i sense un agut sentit del compromís no ens en sortim.

Tornem al començament. Seguim fent totes les enquestes que calgui. Però no les fem servir d'excusa per a no reaccionar. No les fem servir de tapadora per abandonar-nos a l'anar tirant i a un dolç estancament. És a dir, continua essent l'hora dels sociòlegs, però és urgent que sigui, també, l'hora dels mestres, dels pares, dels intel•lectuals, dels poetes, dels mitjans de comunicació, de tothom qui tingui capacitat de mestratge i sigui capaç de reaccionar contra l'estovament i la manca de consistència.

També dels polítics, és clar.

Autor: Jordi_P
Jordi_P

https://gironanoticies.com/noticia/7490-un-esport-fatigant.htm